

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Lars Lodin
026-17 29 90
Lars.lodin@gavle.se

Socialnämnden

Svar på initiativärende från Moderaterna (M) och Kristdemokraterna (KD) angående Familjestödets stängning

Ullrica Hedin (KD) och EvaMarja Andersson (M), ledamöter i Socialnämnden, initierade under socialnämndens sammanträde i juni ett ärende kring Familjestödets stängning. Ett önskemål fanns om att en utvärdering/ utredning skulle göras angående hur arbetet fortskridit under den tid förändringen i organisationen pågick.

Redan under hösten 2019 bestämdes att en utvärdering skulle genomföras för att följa upp de ungdomar som ingick i projektet. Utredare Per Åsbrink har i samband med detta följt 16 ärenden under denna period. Denna uppföljning svarar på en del av de frågor som ställs i initiativärendet och bifogas denna rapport.

I övrigt har ansvarig kontorschef, Lars Lodin, genomfört samtal med enhetschef och medarbetare på Familjestödet kring övriga frågeställningar. Dessutom har verksamhetschef och kontorschefer på de tre berörda kontoren genomfört en fokusgrupp den 30 september 2020 där vissa frågeställningar behandlas.

Bakgrund

Initiativet att omfördela resurser internt inom Velfärd Gävle var ett resultat av dialog mellan berörda kontorschefer och sektorchef under september och oktober 2019. Anledningen till detta var att arbetsbelastningen för utredningsenheterna och öppenvårdsenheten innebar svårigheter att aktivt arbeta med familjer där barn och ungdomar var placerade i hem för vård och boende (HVB). En prioritering av befintliga resurser behövde göras. Den 21 oktober fattade sektorchef beslut att genomföra omfördelningen av resurser.

Efter att uppdraget tydliggjorts och en risk- och konsekvensanalys genomförts, meddelade enhetschef att en tillfällig stängning var nödvändig för att kunna tillgodose en god arbetsmiljö.

Den 12 november stängde Familjestödet för nya familjer.

Verksamheten har 9 medarbetare i ram men på grund av vakanser, sjukskrivningar, tjänstledigheter samt att en medarbetare har annat uppdrag (Nätverkssamordnare) ställdes cirka 5, 5 medarbetare till förfogande. Förhållandevis snabbt i planeringen av genomförandet bestämdes att Familjestödets huvudsakliga arbetsuppgift skulle vara att avlasta Öppenvård barn och familj med biståndsärenden där det inte fanns beslut om placering i HVB. Det blev Öppenvård barn och familj som huvudsakligen arbetade med familjerna där det fanns pågående HVB-placeringar för att de skulle kunna flytta hem eller till annan vårdform.

Nedan besvaras de frågor som Ulrica Hedin (KD) och EvaMarja Andersson (M) ställde i initiativärendet:

Hur många hemtagningar gjordes under denna period?

I den rapport som Per Åsbrink genomfört bestämdes att följa 16 ärenden. Det var ärenden där planering för hemtagning påbörjades i slutet av 2019 och början av 2020.

Vid fokusgruppen informerade verksamhetscheferna för kontor Myndighet och Stöd i hemmet att arbete med hemtagningar görs hela tiden. Precis innan detta ”projekt” startades hade verksamheterna arbetat hårt med cirka 10 ärenden för hemtagning. Det kommer också nya ärenden efter att det bestämts att följa dessa 16. Därför fanns en viss svårighet att definiera vilka ärenden som särskilt hörde till ”projektet” och vilka ärenden som kunde definieras i det vanliga hemtagningsarbetet.

I rapporten (bilaga 1) framgår att 13 barn/unga har avslutat sin HVB-placering vid senaste uppföljningen 2020-10-01. Barnen/ungdomarna har flyttat till familjehem i tre av fallen, i fyra av fallen ansvarar den interna öppenvården för hemmaplansinsatserna, i tre fall extern öppenvård och i tre fall föreligger inga hemmaplansinsatser.

Ytterligare information finns i bilaga 1.

Fanns det några, i så fall vilka, problem som påverkade att hemtagningar inte kunde göras?

De ärenden som följs i uppföljningen var att betrakta som svårare i den bemärkelsen att problematiken var omfattande både utifrån barnen/ ungdomarnas beteendeproblematik men även i förhållande till deras miljö i föräldrahemmet.

Placeringar ska pågå så länge vårdbehovet är så omfattande att en hemflytt inte kan vara aktuell. Det måste även finnas samtycke från vårdnadshavarna kring vårdplaneringen.

I de aktuella fallen beskrivs att riskerna för återfall i kriminalitet/missbruk ses som för stora för hemflytt. Det har inte funnits förutsättningar att kunna genomföra insatserna på hemmaplan med öppenvårdsinsatser.

I ett av fallen slussades den unge ut till annan kommun där det stödjande nätverket fanns.

Om några, hur många hemtagningar kunde inte genomföras?

Tre av 16 är kvar i sitt HVB-hem.

I tre fall omvandlades vårdformen till familjehemsplacering.

Hur lång tid gick från det att familjestödets personalgrupp stod redo för arbete med hemtagningar till dess att de faktiskt kunde börja arbeta med uppgiften?

Medarbetarna på familjestödet fick i uppdrag att avsluta alla sina pågående kontakter och stod redo för att hantera sina nya uppdrag i december 2019. På grund av svårigheter i uppdragsprocessen och överlämningar av ärenden arbetade inte medarbetarna fullt ut med uppdraget förrän i februari 2020.

Gjorde familjestödets personalgrupp andra uppgifter än att arbeta med hemtagningsfamiljerna?

Som tidigare nämnts arbetade inte Familjestödet med hemtagningsfamiljerna i första hand. I uppföljningar med enhetschef noteras att de arbetade med 18 familjer som fått biståndsbeslut för familjebehandling i öppenvård.

Utöver det gjorde en medarbetare utredningar enligt 11 kap 1-2 §§ socialtjänstlagen (SoL) under några månader.

Vissa uppdrag som ligger på Familjestödet sedan tidigare utfördes också trots stängningen. Det handlar om en särskild metod för barn som upplevt våld i nära relation, den så kallade Trappan modellen. Detta bedrivs efter biståndsbeslut och dessa insatser genomfördes av vissa medarbetare på Familjestödet som har den kompetensen.

Hur fungerade övrig organisation tex handläggarnas arbete när en stor mängd nya ärenden och kollegor gjorde anspråk på dess arbetstid?

I fokusgruppen framkommer inget om nya arbetssätt med att ta hem barn och unga från HVB. Det fanns redan utarbetade rutiner för hemtagning som man arbetat med även innan projektet. Hemtagningar har intensifierats inom utredningsenheterna redan innan projektet startade.

Det nya var att organiseringen kring arbetet var lite annorlunda än vanligt. Det upprättades ett ärendeforum för hemtagning av barn och unga. I dessa ärendeforum togs även andra ärenden upp som inte direkt tillhörde projektet.

Fler ärenden har kunnat hanteras inom öppenvården, tack vare resursförstärkningar från Familjestödet, men det handlade mer om att avlasta Öppenvården så att de kunde arbeta med hemtagningarna.

Vilka, om några, lagliga hinder fanns för att komma igång med ett arbete?

I alla placeringar av barn och unga i HVB är det ett viktigt inslag att stärka förutsättningarna för barnen/ungdomarna och föräldrar/vårdnadshavare att kunna leva i samhället som alla andra. Det finns inga lagliga hinder.

Vilka, om några, etiska och moraliska hinder uppstod?

Nej, det fanns inte några sådana hinder. De individuella bedömningarna är styrande och inte de ekonomiska bedömningarna att minska placeringarkostnader. Barnet/den unges situation är styrande och i främsta fokus. I alla ärenden har planering gjorts i samråd med familjen och berörda.

Hur har arbetsmiljön varit för familjestödets personalgrupp under denna tid?

Medarbetarna på Familjestödet blev mycket besvikna över beslutet att omfördela resurserna. Problemen som uppstod under december-januari 2019 där det var svårt att påbörja arbetet skapade hög frustration. Medarbetarna på Familjestödet har minne av en liknande omfördelning och stängning i samband med det höga inflödet av ensamkommande barn 2015/2016. När det upprepades blev många medarbetare besvikna på arbetsgivaren och kände osäkerhet kring sektorns och politikens inställning till det förebyggande arbetet.

Den risk- och konsekvensanalys som genomfördes hösten 2019 följdes upp under hela perioden fram till augusti 2020.

Idag arbetar verksamheten fortfarande med biståndsärenden och kommer att fortsatt göra så, minst hela året 2020. Att verksamheten successivt kan öppna upp igen ser man positivt på.

Bilaga

Bilaga 1 - Delrapport 3. Hemtagning av barn och unga från HVB

Magnus Höijer

Sektorchef

Välfärd Gävle